

Mannen med gullørene

Han reiser land og strand rundt med mikrofonene sine og tar opp musikk i kirker og konsertlokaler, lydrollmannen Morten Lindberg. Vi inviterte ham på en kjøretur i en Porsche Panamera for å lytte til 3D High-End Surround-anlegget fra tyske Burmester.

TEKST: KJELL JØRGEN HOLBYE
FOTO: TOM-EGIL JENSEN, FMV FOTO
STED: SKULLERUD, OSLO.

Men først treffer vi lydteknikeren, plateselskap-eieren og musikkprodusenten i det aller helligste, et bortgjemt studio på Skullerud der magien, som har skaffet Morten Lindberg ikke mindre enn 34 amerikanske Grammy-nominasjoner, skjer. Da vi ankommer ligger et opptak fra Nidarosdomen med Nidaros jentekor, saksofonist Trygve Seim og organist Ståle Storløkken på datamaskinen som står midt i rommet. Morten forklarer litt før han trykker på play-knappen.

– Jeg jobber i et format som heter Immersive 7.1.4. De fleste er kjent med surround, som sprer lyden rundt lytteren i fem eller syv kanaler. I 7.1.4 legger vi til fire kanaler som spilles av ovenfra – derfor henger disse høyttalerne i taket, sier Morten og peker. – Med stereo har du et veldig lite lydrom, som utvides med surround – man får rett og slett mer plass. Med Immersive skulle man tro at de fire høydekanalene skaper enda mer rom, men det er ikke det som egentlig skjer, sier han.

Midt i kirkerommet

Og med et tastetrykk starter musikken, fra albumet LUX som Lindberg har produsert og utgitt på sitt eget plateselskap, 2L. Stykket han spiller er Requiem av den engelsk-norske komponisten Andrew Smith. Der vi står i rommets akustiske midtpunkt, blir vi nærmest øyeblikkelig hensatt til det mektige

kirkerommet i Trondheim. Trygve Seims saksofon fyller ørene, og den mektige musikken høres med utsøkt transparens – selv den mekaniske lyden av orgeltastene som trykkes ned, er med.

Fotograf Jensen er blank i øynene, og konstaterer at musikkopplevelsen vi nettopp har hatt er blant de sterkeste han har opplevd. Morten Lindberg smiler. – Immersive gir hjernen mulighet til å tolke – avkode – lydsignalene på en bedre måte. Det skaper noe emosjonelt som det er vanskelig å oppnå uten høydedimensjonen, sier han. Jensen nikker, og de to fagfolkene dukker ned i en lang diskusjon om likheter og forskjeller mellom lyd og bilde. – Dypest sett handler det om informasjonsprosesser i begge tilfeller, slår de til slutt fast.

– Min lydfilosofi er ikke å gjenskape den helt faktiske lyden som ble frembragt i Nidarosdomen, forklarer Morten Lindberg. Det er nemlig helt umulig. – Det jeg derimot er ute etter, er å gjenskape opplevelselementene i musikken. Målet er å gi lytterne en subjektiv opplevelse som samsvarer best mulig med den opprinnelige lyttesituasjonen, sier han. – Og så må jeg nesten innrømme at jeg sliter med å lage ting som er mindre transparente enn de kan være, legger han til.

Spisser ørene

Det er på tide å begi seg ned på parkeringsplassen, der Panameraen med Burmester-anlegget står pent parkert og venter på et av verdens mest kompetente par ører. Planen er å kjøre en liten tur og teste anlegget med musikk fra Tidal på Morten Lindbergs iPhone – blant annet det samme vi nettopp har lyttet til oppe i studioet. Men det første som kommer ut gjennom høyttalerne etter at vi har startet opp, er Billie Jean med Michael Jackson. Kanskje en av verdens mest velproduserte poplåter, mener Lindberg.

– Jeg vokste opp på åttitallet, så dere må nok forberede dere på litt klassisk åttitalldans, gliser han.

Førsteintrykket er positivt. Bra trøkk i bånd, nikker Lindberg, som deler oppmerksomheten mellom kjøring og lytting. Han skifter innstilling, og den brede surroundlyden skrumper inn til ren stereo, før den igjen omslutter oss med en ny innstilling.

«Jeg vokste opp på åttitallet, så dere må nok forberede dere på litt klassisk åttitalldans»

– Det å designe lyd for bil er komplisert. Bilen har både ulemper og fordeler som lyttested, forklarer Lindberg.

– På den ene siden er bilen et lite og lukket rom med mange harde refleksjonsflater, og det er utfordringer knyttet til den rent praktiske plasseringen av høyttalere og elektronikk. Fordelen er at man vet ganske nøyaktig hvor ørene befinner seg, forklarer han.

Burmester har løst den utfordringen ved å plassere 21 høyttalere med totalt 1445 watt i hele kupeen, og med Auro-3D® systemet og tweetere i vindusrammen hevder Burmester å skape en overbevisende surround-effekt. Dynamisk lydjustering opprettholder optimale lytteforhold ved skiftende støynivåer.

RIKTIG MODUS

Samtlige avspillingsmoduser gjennomgås før Morten lander på «3D Surround Media og strømming».

PÅ TUR

En konsentrert Morten Lindberg bak rattet tester anlegget under kjøring.

Den store lytteprøven

Det er tid for å teste anlegget med Lux. Ståle Storløkkens orgel bruser gjennom kupeen, og Trygve Seims saksofon lyder like Requiem-klagende som i studioet. Morten Lindberg lytter oppmerksomt.

– Dette låter veldig bra, konstaterer han, – deilig, men ikke riktig. Dere hører at det er elementer i lydbildet spilleren rett og slett ikke har informasjon om. I min lydfil kommer for eksempel orgellyden bakfra, men det kan ikke Burmester-anlegget vite, så her kommer lyden forfra. Dette er et format-spørsmål, og ikke noe anlegget kan noe for, for å si det sånn, sier han.

– Hva lytter du etter?

– Jeg forsøker å ikke lytte for bevisst, være for bevisst søkende når jeg hører. Som lytter skal jeg i utgangspunktet ikke gjøre noe, så jeg legger vekt på å slappe av i muskulaturen og la ørene gjøre jobben. Det gjelder å åpne for opplevelsen. – Når jeg skal lytte bevisst, er det tidsdomenet og

frekvensdomenet som gjelder. I tidsdomenet er det respons som er i fokus, at lydene ikke er forsinket. Vi snakker om millisekunder, noe som ikke lar seg høre i én og én lyd, men som skaper tydelig hørbar konsekvenser om det er forsinkelse i lydbildet. I frekvensdomenet skal det være en jevn fordeling i hele frekvensområdet.

– Dessuten prøver jeg alltid å lytte over en viss tid, ikke femten sekunder. Så ser jeg hva lyden gjør med meg.

«Dessuten prøver jeg alltid å lytte over en viss tid, ikke femten sekunder. Så ser jeg hva lyden gjør med meg.»

– Hvordan vil du karakterisere lyden i dette anlegget?

– Jeg opplever dette som en behagelig, mektig lyd, særlig med tanke på at det som kommer inn, ikke er mer enn ordinær stereo. Illusjonen av 3D Surround er absolutt imponerende – her foregår det veldig mye digital signalprosessering, uten at det skaper faseforskyvninger og andre problemer som lett kan oppstå. Lyden er tydelig og transparent. Jeg tror dette henger sammen med en puristisk tankegang som Burmester er kjent for. De har ikke gått for langt, og det er en god ting.

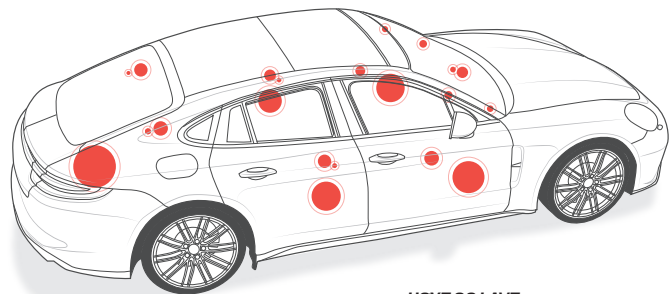
– Favoriserer anlegget bestemte sjangere?

– Vi har hørt på alt fra Mozart til Michael Jackson nå, og det låter like bra. Et godt anlegg kan spille alt bra – det er egentlig en myte at noen anlegg bare egner seg til visse typer musikk. Hver musikalske tidsalder har sin teknologiske signatur – for eksempel tillot overgangen til digitalteknologi en mye dypere og bredere bass, som rett og slett ikke lot seg spille av på vinyl. Det høres her – dette er et anlegg iallfall jeg trives med.

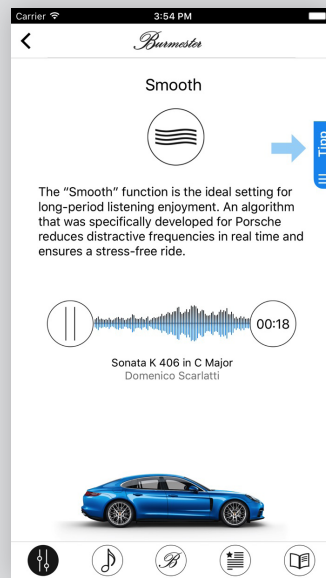
– Til slutt, Morten Lindberg, hva betyr stillhet for deg?

– Stillhet er det eneste som er enda bedre enn lyd. Og en forutsetning for all lydopplevelse. Uten stillhet og hvile kan ikke ørene fungere. Det er verdt å huske på i disse dager, der vi har lyd på ørene så å si konstant.

«Stillhet er det eneste som er enda bedre enn lyd. Og en forutsetning for all lydopplevelse.»

HØYT OG LAVT
Hele 21 høyttalere er diskret plassert i kupeen for optimal lytting.

Med app-en «Burmester Sound Porsche» blir du veiledet gjennom de ulike innstillingene for optimal lydgjengivelse.

Appen er tilgjengelig på Apple® App Store.

FOTO: GUNN GRAVDAL EITON, MAGNUS NORDSTRAND OG THOR BRØDRISKEFT

GI EN NORGESOPPLEVELSE I GAVE!

Å finne den rette gaven kan være en skikkelig utfordring. Slik har det nok alltid vært. For hva gir man egentlig til de som har alt? Eller til de som sier de ikke ønsker seg noe? *Et eller annet* må du jo gi.

Løsningen er ganske enkelt et gavekort fra De Historiske. Dette er en presang som kan benyttes på 63 hoteller og 24 spisesteder rundt om i hele landet, samt 1 historisk skip. Steder som byr på nydelig mat og uforglemmelig vertskap.

I tillegg kan du bruke det ved kjøp av våre populære kortferier.

Du bestemmer selv verdien på gavekortet fra De Historiske (minimum 500 kroner). Kortet er gyldig i ett år fra det skrives ut.

Gavekort fra De Historiske kan kjøpes direkte ute hos våre medlemmer eller på; www.dehistoriske.no/gavekort/

DE HISTORISKE
hotel & spisesteder

www.dehistoriske.no

